

Mjölby kommun, Kommunstyrelsen 2025-03-05

§ 40

Diarienummer: KS/2024:281

Vissa åtgärder för stärkt återvändandeverksamhet och utlänningskontroll - remiss**Bakgrund**

Regeringen efterfrågar synpunkter på förslagen eller materialet i betänkandet Vissa åtgärder för stärkt återvändandeverksamhet och utlänningskontroll (SOU 2024:80).

Utredningen har i de delar som redovisas i slutbetänkandet haft i uppdrag att se över delar av regelverket kopplat till återvändande och föreslå åtgärder i syfte att stärka återvändandeverksamheten för den som har ett verkställbart beslut om avvisning eller utvisning. Utredningen har också haft i uppdrag att göra en översyn av regelverket för inre utlänningskontroller.

Sammanfattning

Utredningens förslag kan påverka kommunen både på strukturell och individnivå. Om färre personer utan laglig uppehållsrätt uppehåller sig i kommunen kan risken för utnyttjandet av, och övergrepp mot, människor i utsatta situationer med anledning av ovanstående, antas minska. Även olaglig exploatering, som svartarbete, och andra kriminella handlingar kan antas minska. Det kan även bidra till minskning av den organiserade brottsligheten och med det en upplevelse av ökad trygghet i samhället genom ett tydligare regelverk samt stärka myndigheternas möjligheter att upprätthålla dessa.

Förslaget om sekretessbrytande uppgiftsskyldighet omfattar inte skolan och socialtjänsten, vilket tydliggör ansvarsfördelningen mellan myndigheter. Detta kan underlätta deras grundläggande uppdrag men också skapa etiska och praktiska utmaningar.

En risk med förslaget är att enskilda individer, med legal uppehållsrätt, kan komma att uppleva en ökad känsla av osäkerhet och stress, vilket i sin tur kan ha negativa effekter på den psykiska hälsan. En sådan utveckling skulle potentiellt sätt kunna leda till minskad tillit till kommunens verksamheter, försämrad skolnärvaro vilket kan påverka integration och social sammanhållning i kommunen.

Beslutsunderlag

Protokollsutdrag arbetsutskottet § 36, 2025-02-24

Tjänsteskrivelse daterad 2025-02-05

Slutbetänkande av Utredningen om stärkt återvändandeverksamhet, SOU 2024:80

Remittering av betänkandet Vissa åtgärder för stärkt återvändandeverksamhet och utlänningskontroll (SOU 2024:80) daterad 2024-12-12

Yrkande

Ordförande Cecilia V. Burenby (S) yrkar efter diskussion bifall till kommunstyrelsens förslag med förtydliganden i yttrandet och sammanfattningen för ärendet att risken med förslaget i promemorian för enskilda personer avseende ökad känsla av osäkerhet och stress avser personer med "legal uppehållsrätt" samt att orden "för upptäckt" tas bort från sista meningen i förslaget till yttrande.

§ 40 fortsättning

Beslutsgång

Ordförande Cecilia V. Burenby (S) ställer proposition på Cecilia V. Burenby (S) yrkande om bifall med förtydliganden och finner att kommunstyrelsen beslutar enligt detta.

Beslut

1. Kommunstyrelsen lämnar remissvar i enlighet med bilagt förslag till yttrande med förtydliganden enligt yrkande.

—

Beslutet skickas till
Regeringskansliet
Akten

Yttrande från Mjölby kommun - Remiss avseende vissa åtgärder för stärkt återvändandeverksamhet och utlänningskontroll

Det konstateras att skolan och socialtjänsten inte omfattas av förslaget om en sekretessbrytande uppgiftsskyldighet. Detta innebär en tydligare gränsdragning och ansvarsfördelning till andra myndigheter, vilket kan ses som en fördel genom att fortsatt upprätthålla dessa verksamheters grundläggande uppdrag. Samtidigt kan det medföra praktiska och etiska utmaningar för kommunens personal, som kan hamna i situationer där deras arbete berör individer som omfattas av utredningens förslag, utan att själva vara skyldiga att rapportera uppgifter vidare.

Utredningens förslag bedöms kunna påverka kommunen på flera sätt, både på strukturell och individnivå. Om färre personer utan laglig uppehållsrätt uppehåller sig i kommunen kan risken för utnyttjandet av, och övergrepp mot, människor i utsatta situationer med anledning av ovanstående, antas minska. Även olaglig exploatering, som svartarbete, och andra kriminella handlingar kan antas minska. Det kan även bidra till minskning av den organiserade brottsligheten och med det en upplevelse av ökad trygghet i samhället genom ett tydligare regelverk samt stärka myndigheternas möjligheter att upprätthålla dessa.

En risk med förslaget är att enskilda individer, med legal uppehållsrätt, kan komma att uppleva en ökad känsla av osäkerhet och stress, vilket i sin tur kan ha negativa effekter på den psykiska hälsan. En sådan utveckling skulle potentiellt sätt kunna leda till minskad tillit till kommunens verksamheter och en ovilja att söka stöd och hjälp från exempelvis socialtjänst och skola. För barn och unga kan en ökad oro kring familjens situation påverka skolgången genom sämre närvaro. Vidare kan rädslan leda till lägre deltagande i fritidsaktiviteter och föreningsliv, vilket kan påverka integration och social sammanhållning i kommunen.

Yttrande

Datum	2025-03-12
Diarienummer	KS/2024:281

Kommunstyrelsen

Cecilia V. Burenby (S)
Kommunstyrelsens ordförande